

**ХАРКІВСЬКИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«НАРОДНА УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням Вченої Ради ХГУ «НУА»
(протокол № 2 від ___ вересня 2023 р.)

ВВЕДЕНО В ДІЮ

наказом ректора ХГУ «НУА»
№ ___ від «__» _____ 2023 р.

_____ проф. Катерина Астахова

**ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«ЕКОНОМІКА»
«ECONOMICS»**

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
	The third (educational and scientific) level
Ступінь	Доктор філософії
	Doctor of philosophy (PhD)
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
	05 Social and Behavioral Sciences
Спеціальність	051 Економіка
	051 Economics

Харків -2023

I ПРЕАМБУЛА

Освітньо-наукову програму «Економіка» розроблено групою забезпечення відповідно до Стандарту вищої освіти зі спеціальності 051 Економіка для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (Наказ МОН від 10.05.2022р.№424) у складі:

1. Компанієць Вікторія Віталіївна, доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки і права Харківського гуманітарного університету «Народна українська академія» (керівник робочої групи (гарант освітньо-професійної програми);
2. Михайльова Катерина Геннадіївна, проректор з навчально-методичної роботи Харківського гуманітарного університету «Народна українська академія», доктор соціологічних наук, професор;
3. Іванова Ольга Анатоліївна, кандидат економічних наук, доцент, проректор з науково-дослідної роботи Харківського гуманітарного університету «Народна українська академія»;
4. Монастирський Георгій Олександрович, аспірант Харківського гуманітарного університету «Народна українська академія».

Освітньо-наукова програма визначає передумови доступу до навчання, орієнтацію та основний фокус, обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття освітньо-наукового рівня доктора філософії, перелік загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, нормативний і варіативний зміст підготовки, сформульований у термінах результатів навчання, та вимоги до контролю якості вищої освіти.

Освітню програму розглянуто на засіданні кафедри економіки та права (протокол №9 від 03.04.2023 р.); на засіданні Ради факультету «Бізнес-управління» (протокол № 4 от 17.04.2023).

Рецензії-відгуки стейкхолдерів (додаються) :

1. Решетняк Олена Іванівна, доктор економічних наук, доцент, завідувач сектору відділу промислової політики та енергетичної безпеки Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку НАН України
2. Статівка Наталія Валеріївна, доктор наук з державного управління, завідувач кафедри управління персоналом та підприємництва навчально-наукового інституту «Інститут державного управління» Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна
3. Чайка Анна Сергіївна, директор Товариства з обмеженою відповідальністю «Аудиторська фірма «Бізнес-елемент»»

**II ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ
«ЕКОНОМІКА» ВІДПОВІДНО ДО СТАНДАРТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 051 ЕКОНОМІКА ДЛЯ ТРЕТЬОГО (ОСВІТНЬО-НАУКОВОГО)
РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Повна назва закладу вищої освіти	Харківський гуманітарний університет «Народна українська академія»
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень НРК України – восьмий рівень НРК (Постанова КМУ від 23 листопада 2011 р. № 1341, зі змінами та доповненнями від 25.06.2020 р. № 519)
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Офіційна назва освітньої програми	Економіка
Форми здобуття освіти	Очна (денна) та заочна
Освітня кваліфікація	Доктор філософії з економіки
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – доктор філософії Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність – 051 Економіка
Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі	Чотири роки
Мета освітньої програми	Підготовка висококваліфікованих, інтегрованих у міжнародну академічну спільноту фахівців в галузі соціальних та поведінкових наук за спеціальністю «Економіка», які володіють сучасним критичним економічним мисленням та методологічним інструментарієм наукових економічних досліджень, здатних проводити оригінальні практикоорієнтовані наукові дослідження та створювати нові економічні знання, спрямовані на вирішення складних інноваційно-дослідницьких завдань, взаємопов'язаних, комплексних проблем управління розвитком соціально-економічних систем різних рівнів та на формування якісного людського капіталу в умовах постійних змін, а також самостійно провадити педагогічно-організаційну та професійну діяльність в сфері економіки, бізнесу та освіти.
Опис предметної області	Об'єкт діяльності (дослідження): теорія, методологія наукових досліджень, феномени, явища і проблеми сучасних економічних процесів та систем. Цілі навчання: набуття здатності продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері економіки, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики. Теоретичний зміст предметної області: загальні закони, закономірності та тенденції соціально-економічного розвитку, мотивація та поведінка суб'єктів ринку; теорії мікро-, макро- і міжнародної

	<p>економіки; кількісні методи в економічних дослідженнях; інституціональний, міждисциплінарний та історичний аналіз соціально-економічних явищ та процесів; розробка та обґрунтування економічних рішень; регулювання та управління багаторівневими господарськими системами.</p> <p>Методи, методики та технології: методи мікро- та макроекономічних досліджень, комп'ютерного моделювання економічних систем, статистичного аналізу, прогнозування, управління проектами, цифрові технології, методи і технології науково-педагогічної діяльності.</p> <p>Інструментарій та обладнання: інформаційно-комунікаційні системи, спеціалізоване програмне забезпечення, прилади та обладнання, необхідні для виконання наукових досліджень у сфері економіки.</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Освітньо-наукова програма з академічною орієнтацією на основі комплексного підходу до: здобуття теоретичних знань, умінь, навичок, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько інноваційної діяльності; оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого матимуть наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення.</p>
<p>Основний фокус освітньої програми</p>	<p>Освітня складова спрямована на оволодіння передовими концептуальними та методологічними знаннями в галузі науково-дослідної та/або освітньої діяльності у сфері економіки з акцентом на вивчення взаємопов'язаних, комплексних проблем управління розвитком соціально-економічних систем різних рівнів та на формування якісного людського капіталу в умовах постійних змін.</p> <p>Наукова складова спрямована на формування вмій: провадити комплексні наукові дослідження, що вирізняються актуальністю, оригінальністю, інноваційністю, міждисциплінарністю; виявляти та вирішувати наукові проблеми, генерувати нові ідеї, що спонукають до проведення глибоких наукових та прикладних досліджень в економіці з акцентом на вирішення взаємопов'язаних проблем управління розвитком соціально-економічних систем різних рівнів та на формування якісного людського капіталу в умовах постійних змін.</p> <p>Ключові слова: соціально-економічні системи, людський капітал, управління розвитком соціально-економічних систем, економіко-математичні методи, моделі та інформаційно-комунікативні технології, наукові та інноваційні проекти, інтелектуальна власність, управління змінами, поведінкова економіка, конкурентоспроможність.</p>

Академічні права випускників	Здобуття наукового ступеня доктора наук та додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих.
Працевлаштування випускників	Працевлаштування на посадах наукових і науково-педагогічних працівників в наукових установах і закладах вищої освіти, інших посадах, що потребують кваліфікації доктора філософії з економіки, зокрема на посадах наукових консультантів, експертів, аналітиків у дослідницьких установах і підрозділах підприємств, установ, організацій.
Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за освітніми програмами та їх результатів навчання	Для здобуття ступеня доктора філософії можуть вступати особи, що здобули освітній ступінь магістра. Програма фахових вступних випробувань для осіб, що здобули попередній рівень вищої освіти за іншими спеціальностями передбачає перевірку набуття особою компетентностей та результатів навчання, що визначені стандартом вищої освіти зі спеціальності 051 Економіка для другого (магістерського) рівня вищої освіти.
Перелік компетентностей випускника	
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері економіки, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК04. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК05. Здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей. СК02. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами. СК03. Здатність використовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері економіки, методи комп'ютерного моделювання, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та науково-педагогічній

	<p>діяльності.</p> <p>СК04. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти.</p> <p>СК05. Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції.</p> <p>СК06. Здатність обґрунтовувати та готувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей розвитку соціально-економічних систем і процесів із застосуванням математичних методів та моделей.</p> <p>СК07. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні наукові проекти в економіці та дотичні до неї міждисциплінарні підходи, проявляти лідерство та відповідальність при їх реалізації; комерціалізувати результати наукових досліджень та забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності.</p>
<p>Зміст підготовки доктора філософії, сформульований у термінах результатів навчання</p>	
<p>РН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку.</p> <p>РН02. Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації.</p> <p>РН03. Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках.</p> <p>РН04. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи.</p> <p>РН05. Пропонувати нові рішення, розробляти та реалізовувати наукові проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі і фундаментальні та прикладні проблеми економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності.</p> <p>РН06. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.</p> <p>РН07. Застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності.</p> <p>РН08. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати дослідження інших дослідників у контексті усього</p>	

<p>комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми. РН09. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані.</p>	
<p>Форма атестації здобувачів вищої освіти</p>	<p>Атестація здобувачів освітнього рівня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації.</p>
<p>Вимоги до дисертації на здобуття ступеня доктора філософії</p>	<p>Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, яке пропонує розв'язання комплексної проблеми в сфері економіки або на її межі з іншими спеціальностями, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики. Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Дисертація розміщується на сайті Університету (ХГУ «НУА»)</p>
<p>Обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми</p>	<p>Освітньо-наукова програма включає складові, що передбачають набуття аспірантом таких компетентностей відповідно до Національної рамки кваліфікацій:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору - в обсязі 3 кредита ЄКТС; - набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності - в обсязі 9 кредитів ЄКТС; - здобуття глибинних знань із спеціальності, за якою аспірант проводить дослідження, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за обраною спеціальністю, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку - в обсязі 16 кредитів ЄКТС; - здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності - в обсязі 5 кредитів ЄКТС. <p>Обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії становить 48 кредитів ЄКТС, у т.ч.: 33 кредита (69%) для вивчення обов'язкових освітніх компонент;</p> <p>3 кредита (6%) - практична підготовка (педагогічна практика);</p>

	<p>12 кредитів (25%) передбачено на вивчення вибіркового освітніх компонентів.</p> <p>Дисципліни вибіркового блоку сформовані з орієнтацією здобувачів на опанування навичок міждисциплінарних досліджень.</p> <p>Університет може визнати результати навчання, здобуті у неформальній/інформальній освіті в обсязі, що не перевищує 25% від загального обсягу освітньої складової освітньо-наукової програми.</p>
<p>Викладання та навчання</p>	<p>Основними підходами до викладання та навчання за освітньо-науковою програмою, що сприяють досягненню програмних результатів навчання, є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - студентоцентроване навчання; - проблемно-орієнтоване навчання; - навчання з використанням освітніх інноваційних технологій; - залучення провідних фахівців у сфері економіки до гостьових лекцій. <p>Мова викладання - українська.</p> <p>Окремі вибіркові освітні компоненти можуть пропонуватися з мовою викладання - англійською.</p> <p>Навчання здійснюється відповідно до навчального плану, в якому міститься інформація про перелік та обсяг навчальних дисциплін, послідовність їх вивчення, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю.</p>
<p>Оцінювання</p>	<p>Формами оцінювання результатів навчання аспіранта є: поточна успішність; письмовий екзамен; диференційований залік; захист звіту з педагогічної практики.</p> <p>З навчальних дисциплін, що завершуються екзаменом, підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти враховує результати поточного контролю знань (максимально - 50 балів) та екзамену (максимально - 50 балів). З навчальних дисциплін, що завершуються диференційованим заліком - за результатами поточного контролю за 100-бальною шкалою.</p> <p>Захист звіту з педагогічної практики оцінюється за 100-бальною шкалою.</p> <p>Оцінювання знань здійснюється за 100-бальною системою (90–100; 75–89; 55–74; менше 55) та 4-бальною національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»); для недиференційованих заліків – за вербальною шкалою («зараховано», «не зараховано»).</p> <p>Університет (ХГУ «НУА») визнає результати навчання, отримані у неформальній/інформальній освіті, зокрема, з використанням таких Інтернет-платформ дистанційної он-лайн освіти як Prometheus, EdEra (Education Era), ВУМ online (Відкритий Університет Майдану), Освітній Хаб - EduHub.in.ua, Coursera, EdX тощо. Наявність</p>

	<p>свідоцтв і сертифікатів про успішне завершення таких он-лайн курсів розглядається на предмет їх відповідності кредитам ЄКТС, компетентностям та програмним результатам навчання.</p> <p>Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Університеті проводиться систематично - двічі на рік (проміжна, річна) у форматі звітування про виконання освітньо-наукової програми згідно з індивідуальним планом.</p>
Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Реалізацію ОНП забезпечують науково-педагогічні працівники, які мають науковий ступінь, наукова та професійна активність яких відповідає Ліцензійним умовам, затвердженим Постановою КМУ № 1187 від 30.12.15 р. (у редакції від 20.06.2021) «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти». Проводяться гостьові лекції запрошених науковців та практиків.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу (навчальні приміщення, комп'ютерний клас, мультимедійне обладнання тощо) відповідає вимогам та потребам до проведення лекційних, практичних, семінарських, індивідуальних занять у т.ч. в дистанційному режимі.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Навчально-методичне забезпечення включає робочі навчальні програми; пакет екзаменаційних білетів. Інформаційне забезпечення : - доступ до мережі Інтернет; - наукова бібліотека, читальні зали; - віртуальне навчальне середовище Zoom, Meet Офіційний сайт ХГУ «НУА»: http://www.nua.kharkov.ua/ містить інформацію про освітню програму та її навчально-методичне забезпечення. Доступ до електронного навчального середовища Moodle - http://www.nua.kharkov.ua/do/
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://nua.kharkov.ua/uk/universitet/osvitni-programy/
Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Національна кредитна мобільність може здійснюватися згідно з вимогами чинного законодавства та за наявності відповідних укладених договорів.
Міжнародна кредитна мобільність	Міжнародна кредитна мобільність може здійснюватися згідно з вимогами чинного законодавства та за наявності відповідних укладених договорів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Іноземним здобувачам вищої освіти гарантуються всі права та свободи, у відповідності до чинного законодавства України.

III ПЕРЕЛІК ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТ ТА СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

№ за кодом	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики)	Кількість кредитів/ годин	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові освітні компоненти			
<i>Оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору</i>			
ОК1	Філософія науки	3/90	екзамен
<i>Набуття універсальних навичок дослідника</i>			
ОК2	Методологія та організація наукових досліджень	3/90	
ОК3	Управління науковими проєктами та інтелектуальна власність	3/90	
ОК4	Сучасні освітні технології у вищій школі	3/90	
<i>Здобуття глибинних знань із спеціальності</i>			
ОК5	Міждисциплінарний лекторій з актуальних проблем управління та розвитку соціально-економічних систем	4/120	
ОК6	Аналітичні та чисельні методи досліджень в економіці	4/120	
ОК7	Управління людським капіталом соціально-економічних систем в умовах сучасного світу	4/120	
ОК8	Інвестиційна аналітика та бізнес-планування	4/120	
<i>Здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою</i>			
ОК9	Іноземна мова професійного спрямування	5/150	диф. залік, екзамен
Загальний обсяг обов'язкових освітніх компонент:		33/990	
Вибіркові освітні компоненти			
ВК1	На вибір здобувача вищої освіти	3/90	диф. залік
ВК2	На вибір здобувача вищої освіти	3/90	диф. залік
ВК3	На вибір здобувача вищої освіти	3/90	диф. залік
ВК4	На вибір здобувача вищої освіти	3/90	диф. залік
Загальний обсяг вибіркового освітніх компонент:		12/360	
Практична підготовка			
ПП 1	Педагогічна практика	3/90	захист звіту
Загальний обсяг практичної підготовки:			
Освітня складова, всього		48/1440	-
Підготовка та захист дисертації, всього		192/5760	атестація
Загальний обсяг освітньо-наукової програми		240/7200	

Рекомендований перелік вибірових дисциплін

№ за кодом	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики)	Кількість кредитів/ годин	Форма підсумкового контролю
<i>Здобуття глибинних знань із спеціальності</i>			
ВБ 1	Конкурентоспроможність підприємств сфери освітніх послуг Конкурентоспроможність соціально-економічних систем Управління змінами в соціально-економічних системах	3/90	диф. залік
ВБ 2	Моделі управління та антикрихіткість соціально-економічних систем Поведінкові дослідження та управління соціально-економічними системами Управління розвитком соціально-економічних систем (соціокультурна складова)	3/90	диф. залік
ВБ 3	Міжкультурні комунікації та розвиток соціально-економічних систем Економічна соціологія та соціальні дослідження для бізнесу Глобальні проблеми сучасної цивілізації та розвиток соціально-економічних систем	3/90	диф. залік
ВБ 4	Дослідницький семінар у галузі конкурентоспроможності та економічної безпеки держави та бізнесу Дослідницький семінар у галузі міжнародної економіки, управління та міжнародних економічних відносин Дослідницький семінар з актуальних проблем управління сучасним бізнесом	3/90	диф. залік

Структурно-логічна схема ОНП

1 семестр	2 семестр	3 семестр	4 семестр	1-8 семестри
Філософія науки 3 /90, екз	Аналітичні та чисельні методи досліджень в економіці екз 4/120	Сучасні освітні технології у вищій школі, 3 /90, екз	Педагогічна практика, 3 /90 захист звіту	Публікація наукових результатів, підготовка та захист дисертації
Методологія та організація наукових досліджень 3 /90, екз	Інвестиційна аналітика та бізнес-планування 4 /120, екз	Вибіркова компонента 3 /90, залік		
Міждисциплінарний лекторій з актуальних проблем управління та розвитку соціально-економічних систем, екз 4/120	Управління людським капіталом соціально-економічних систем в умовах сучасного світу 4/120	Вибіркова компонента 3 /90, залік		
Іноземна мова професійного спрямування 2/60, залік	Іноземна мова професійного спрямування 3/90, екз	Вибіркова компонента 3 /90, залік		
Управління науковими проектами та інтелектуальна власність 3/90, екз		Вибіркова компонента 3 /90, залік		
15 кредитів	15 кредитів	15 кредитів	3 кредита	
Освітня складова 48 кредитів Академічна довідка				192 кредита ЄКТС

Структурно-логічна схема побудована на основі розподілу освітніх компонент у розрізі семестрів.

Освітні компоненти, спрямовані на оволодіння загальнонауковими компетентностями, набуття універсальних навичок дослідника викладаються у першому семестрі.

Здобуття мовних компетентностей передбачено моделлю навчального року для першого та другого семестру.

Модель навчального року для першого та другого семестру включає освітні компоненти для здобуття глибинних знань із спеціальності.

У третьому і четвертому семестрах передбачено набуття здобувачами вищої освіти навичок організації та проведення навчальних занять.

Проходженню здобувачами педагогічної практики (четвертий семестр) передують навчальна дисципліна “Сучасні освітні технології у вищій школі” (третій семестр).

Вибіркові освітні компоненти викладаються у третьому семестрі.

Модель навчального року для всіх років навчання передбачає самостійну роботу над дослідженням, регулярні зустрічі з науковим керівником, щорічну атестацію.

IV ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація здобувачів освітнього рівня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації.

Виконання здобувачем вищої освіти індивідуального плану (навчальної та наукової роботи) є обов'язковою умовою допуску до захисту. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, яке пропонує розв'язання комплексної проблеми в сфері економіки або на її межі з іншими спеціальностями, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Дисертація виконується державною або англійською мовою. Обсяг основного тексту дисертації повинен мати не менше як сім та не більше як дев'ять авторських аркушів, оформлених відповідно до вимог, установлених МОН.

Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Дисертація розміщується на сайті Харківського гуманітарного університету «Народна українська академія».

Наукові результати дисертації повинні бути висвітлені не менше ніж у трьох наукових публікаціях здобувача, до яких зараховуються: 1) статті у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України; 2) статті у періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus; 3) не більше одного патенту на винахід, що пройшов кваліфікаційну експертизу та безпосередньо стосується наукових результатів дисертації, що прирівнюється до однієї наукової публікації; 4) одноосібні монографії, що рекомендовані до друку вченою радою закладу та пройшли рецензування. До одноосібних монографій прирівнюються одноосібні розділи у колективних монографіях.

Виявлення разовою спеціалізованою вченою радою порушень академічної доброчесності у дисертації та/або наукових публікаціях здобувача є підставою для відмови у присудженні ступеня доктора філософії на будь-якому етапі розгляду дисертації без права її повторного захисту.

Присудження ступеня доктора філософії здійснюється відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 «Порядок присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії».

**V МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ
КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ПП 1
ІК	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК01	+	+			+	+	+	+		
ЗК02	+	+	+	+	+	+	+	+		+
ЗК03		+	+		+				+	
ЗК04			+	+	+		+	+		+
ЗК05	+	+	+	+	+					+
СК01		+	+		+	+	+	+		
СК02		+	+	+					+	+
СК03		+	+			+		+		
СК04				+						+
СК05	+		+		+	+		+		
СК06	+	+				+		+		
СК07		+	+				+			

**VI МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ (РН)
ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ПП 1
РН01	+	+			+	+		+		
РН02	+	+			+	+	+			+
РН03		+	+		+	+				
РН04		+			+			+		
РН05			+				+	+		
РН06		+	+						+	+
РН07				+						+
РН08		+	+		+			+		
РН09	+	+			+	+				

VII Практична підготовка здобувачів

Педагогічна практика є складовою частиною ОНП і складає 6 кредитів ЄКТС.

Метою педагогічної практики здобувачів є набуття нових професійних компетентностей у науково-дослідній діяльності шляхом розширення знань, опанування нових вмінь і навичок у навчально-методичній роботі, опрацювання наукових та інформаційних джерел при підготовці до навчальних занять, застосування сучасних методик виконання професійно-орієнтованих дисциплін, набуття досвіду виконання додаткових завдань та обов'язків у межах обраної ОНП.

Педагогічна практика здобувача передбачає вирішення таких завдань:

- набуття досвіду формування змісту формування змісту навчання з урахуванням його цільового спрямування, задоволення потреб в інноваціях, формування, закріплення лідерських якостей здобувача у командній роботі;

- набуття педагогічного досвіду здобувачем, ознайомлення з сучасними досягненнями, тенденціями розвитку науки та практики;

- розробку пропозицій щодо удосконалення навчально-виховного процесу, впровадження навчально-виховного процесу, впровадження у практику навчання кращих інноваційних педагогічних та науково-практичних досягнень, котрі включають диференціацію, індивідуалізацію, дистанційні та інформаційно-комунікативні технології навчання;

- набуття здобувачем професійних якостей майбутнього викладача: засвоєння новітніх методик з підготовки та проведення різних видів занять, виховання в здобувачів творчого підходу з критичним мисленням та емоційним інтелектом до навчально-методичної роботи;

- вміння готувати лекційний матеріал з використанням знань комплексного вивчення сучасних та актуальних наукових проблем галузі освіти, педагогіки, відповідних нормативно-правових актів, вітчизняного та зарубіжного досвіду, останніх напрацювань у сфері ІТ-технологій, чітко, доступно, логічно і послідовно викладати цей матеріал студентам;

- освоєння методів самоаналізу викладацької діяльності, професійної компетентності та роботи колег; формування потреби у саморозвитку, академічної доброчесності, навичок ефективної комунікації.

- Безпосереднє керівництво та контроль за виконанням програми практики здобувача здійснюється його науковим керівником.

VIII Наукова складова освітньо-наукової програми

Наукова складова ОНП є головним компонентом професійної підготовки майбутніх докторів філософії і спирається на динамічне дослідницьке середовище з високоякісним кадровим складом, потужним матеріально-технічним та інформаційним потенціалом, багаторічними традиціями та досвідом підготовки кандидатів наук в Університеті. Наукова діяльність здобувача за ОНП оформляється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта, погоджується з його науковим керівником та затверджується завідувачем випускової кафедри.

На першому етапі (перший семестр навчання) відбувається, призначення наукового керівника, розробка концепції траєкторії професійного та наукового розвитку здобувача, і закінчується вибором теми дослідження та затвердженням плану наукової роботи. Формалізованими результатами даного етапу є: затвердження теми дисертації та призначення наукового керівника на засідання Вченої ради Університету; затвердження індивідуального плану роботи аспіранта.

На другому етапі (перший та другий семестри навчання) відбувається збір та аналітична робота з інформацією за темою дисертації, формулюється постановка проблеми в загальному вигляді, накопичується літературний огляд за запланованими розділами й підрозділами роботи. Оприлюдненим результатом даного етапу може бути публікація статті в фаховому виданні.

На третьому етапі (третій та четвертий семестр навчання) рекомендується формулювання гіпотетичних припущень для проведення емпіричних досліджень. Рекомендується паралельна реалізація публікаційної стратегії здобувача (1-2 статті у фахових виданнях) та початок апробації результатів дослідження під час конференцій (1-2 тези конференцій), засідань випускової кафедри, інших заходів.

На четвертому етапі (п'ятий та шостий семестри) рекомендується остаточне структурування роботи, підготовка попередніх висновків та рекомендацій.

На п'ятому етапі (сьомий та восьмий семестри) рекомендується написання тексту дисертації, публікація наукової статті у періодичних виданнях, які включені до міжнародних наукометричних баз (Scopus та/чи Web of Science), захист дисертації, оформлення документів.

Наукова складова роботи аспіранта піддається аналізу та оцінці не менш як два рази на рік під час звіту на засіданні випускової кафедри.

Головною відмінністю реалізації наукової складової ОНП є перехід від традиційної суто індивідуальної підготовки аспіранта під керівництвом наукового керівника до більш широкої участі представників професійного і академічного співтовариства (стейкхолдерів), які мають суттєвий вплив на зміст ОНП, її функціональне призначення і створення сприятливого середовища для проведення досліджень та генерації нових ідей, створення умов для професійної та особистісної самореалізації майбутніх докторів філософії.

Суб'єктність аспіранта у виборі теми дисертаційного дослідження детермінується його статусом повноцінного члена університетської наукової спільноти. Забезпечення суб'єктності є одним із сервісних управлінських завдань закладу освіти, що реалізується через максимальну прозорість та незаангажованість процедури обговорення теми дослідження, зростання рівня демократичності під час співпраці в специфічній науковій субкультурі визнаних і нових дослідників, де домінує свобода творчості.

Напрями досліджень здобувачів наукового ступеня доктора філософії

1. Ринково орієнтована діяльність освітніх організацій вищої освіти
2. Формування стратегії підвищення рівня конкурентоспроможності підприємств сфери освітніх послуг
3. Конкурентоспроможність нових навчальних закладів в умовах нестабільності
4. Формування конкурентоздатності ІТ-компаній в умовах невизначеності
5. Стратегія формування конкурентоспроможності сучасного підприємства
6. Конкурентоспроможність бізнес-структур в умовах цифровізації
7. Економічний механізм збереження людського капіталу в умовах розвитку інноваційної економіки
8. Трансформація людського капіталу в умовах цифровізації економічних систем
9. Забезпечення конкурентоспроможності та економічної безпеки держави на основі поведінкових механізмів економічної політики: теоретико-методологічний підхід
10. Управління змінами в організації в умовах цифрової трансформації
11. Репутаційний капітал суб'єкта господарювання як чинник підвищення його вартості
12. Економічні ризики експортно-орієнтованих підприємств сіткового типу
13. Організаційно-економічне забезпечення інноваційного розвитку підприємства в умовах цифровізації бізнес-процесів
14. Економічна ефективність логістичних рішень підприємства

Освітньо-наукова програма враховує сучасні тренди та рекомендації щодо розвитку третього рівня вищої освіти в Європейському просторі вищої освіти:

– Зальцбурзькі принципи – I (Salzburg-I). Bologna Seminar «Doctoral Programmes for the European Knowledge Society» (Salzburg, 3–5 February 2005). Conclusions and Recommendations;

– Зальцбурзькі принципи – II (Salzburg-II). Salzburg II Recommendations. European Universities' Achievements since 2005 in Implementing the Salzburg 5 Principles. Brussels. European University Association, 2010;

– Принципи інноваційної докторської підготовки (Principles for Innovative Doctoral Training). Exploration of the implementation of the Principles for Innovative Doctoral Training in Europe: Final Report European Commission, DGRTD Reference: ARES (2011) 932978;

– Зальцбург – вперед (Salzburg Forward). Doctoral Education – Taking Salzburg Forward. Implementation and New Challenges. Brussels, European University Association, 2016;

– Сучасна докторська освіта в Європі: підходи та інституціональні структури. Doctoral Education in Europe Today: Approaches and Institutional Structures. Survey. Berlin, European University Association, 2019.

Освітньо-наукова програма враховує досвід аналогічних програм українських та зарубіжних закладів вищої освіти

Підготовка аспірантів на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти ведеться відповідно нормативним документам МОН України, а саме Закону України «Про вищу освіту», Постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», наказів МОН від 14 січня 2016 р. № 13 «Про затвердження Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково педагогічним працівникам», від 23 вересня 2019 р. № 1220 «Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук», Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня (постанова Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197), листа МОН України «Про окремі питання реалізації Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії» № 1/9-492

від 03.07.2019 р.; Положення «Про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових та навчальних працях працівників і здобувачів вищої освіти», Постанови від 12 січня 2022 р. № 44 КМУ Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, Постанови КМУ від 19 травня 2023 р. № 502 «Зміни з питань підготовки та атестації здобувачів наукових ступенів».

ІХ Перелік нормативних документів

1. Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII «Про вищу освіту» - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Закон України від 05.09.2017 р. «Про освіту» – <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
3. Указ Президента України «Питання європейської та євроатлантичної інтеграції» від 20 квітня 2019 р. № 155/2019 – <https://www.president.gov.ua/documents/1552019-26586>
4. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 р. № 44 - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/44-2022-%D0%BF#Text>
5. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29.04.2015 р. № 266 - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text>
6. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах) № 261 від 23 березня 2016 р. - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>
7. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 р. № 1341 - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>
8. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010 - <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text>
9. Наказ МОН України «Про затвердження стандарту вищої освіти зі спеціальності 051 Економіка для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти» від 10.05.2022 р. № 424 - <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishchaosvita/zatverdzeni%20standarty/2022/05/10/051-Ekonomika.dokt.fil.424-10.05.2022.pdf>
10. Наказ МОН України «Про внесення змін до Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти» від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 р. № 584) - https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/naukovo-metodychna_rada/2020-metodrekomentacziyi.docx
11. Наказ МОН України «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» від 12.01.2017 р. № 40 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 12.07.2019 р.) - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17#Text>

Нормативні документи НУА

- Концепція розвитку НУА до 2035 року;
- Перспективний тематичний план НДР до 2025 року;

- Комплексна програма розвитку аспірантури та докторантури на період до 2035 року;
- Положення про організацію освітнього процесу в Харківському гуманітарному університеті «Народна українська академія»;
- Положення про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Харківському гуманітарному університеті «Народна українська академія» (ХГУ «НУА»);
- Положення про педагогічну практику здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні;
- Положення про заходи щодо запобігання академічному плагиату в наукових та навчальних роботах працівників і здобувачів вищої освіти Харківського гуманітарного університету «Народна українська академія»;
- Положення про атестацію здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (аспірантів) та докторантів.

Х. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Мета функціонування системи якості – забезпечення підготовки конкурентоспроможного на ринку праці випускника.

Внутрішня система забезпечення якості освіти реалізується через такі заходи:

- стратегію (політику) та процедури забезпечення якості освіти, розподіл повноважень щодо забезпечення якості між усіма учасниками освітнього процесу;
- систему та механізми забезпечення академічної доброчесності відповідно до положення про заходи щодо запобігання академічного плагиату в наукових та навчальних роботах здобувачів ХГУ «НУА»;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти та науково-педагогічної (педагогічної) діяльності науково-педагогічних та педагогічних працівників ХГУ «НУА»;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи здобувачів освіти;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління ХГУ «НУА» та виконанням наукової діяльності та педагогічної практики;
- використання цифрового репозиторію ХГУ «НУА» та можливість працювати з сучасною інформаційною базою та МНБД завдяки функціонуванню центру науково-гуманітарної інформації академії;
- аудит освітніх програм та якості освітнього процесу за всіма напрямками завдяки функціонуванню лабораторії проблем вищої освіти та лабораторії планування кар'єри, взаємодії зі стейкхолдерами;
- інші процедури та заходи, що визначаються спеціальними законами або документами ХГУ «НУА».